

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני ז"ע
מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון

פרשת תרומה תשפ"ב | גליון מס' 330

ויקחו לי תרומה. (שמות כה ט)

הדא הוא דכתיב, כי לקח טוב נתתי לכם תורתִי אל תעזבו. (שמות ככה לג א)

דברי המדרש הללו, צריכים ביאור. ראשית, מה הם באים ללמדנו. ושנית, מהי השייכות בין הציווי על תרומת המשכן, אל קריאת ה' לעמו שלא לעזוב את תורתו.

אלא יבוארו הדברים, בהקדם דקדוקים העולים בשני הפסוקים. בפסוק 'ויקחו לי תרומה', יש לדקדק כי לכאורה היה ראוי יותר לומר, ויתנו לי תרומה. שכן, הציווי הוא לתת את תרומת המשכן ולא לקחת ממנה. וכן בפסוק 'כי לקח טוב נתתי לכם', יש לדייק בדרך ממה נפשך. אם התורה ניתנה כמתנה לעם ישראל, היה לו לפסוק לומר, כי מתן טוב נתתי לכם. ואילו נחשבת התורה כמי שנמכרה לבני ישראל, היה לו לומר כי לקח טוב מכרתי לכם.

והנה מה שאמר הפסוק 'ויקחו לי תרומה', אפשר לפרש על מה שאמרו בגמרא (נדרים ט:), כי חסידים הראשונים היו מביאים את כבשתם לעזרה ורק שם, היו מקדישים אותה לשם קרבן. זאת, כדי שלא יבואו חלילה לידי מעילה, לו תשתהה הכבשה בביתם, בין ההקדשה להקרבה. וזאת אשר רמז לנו כאן הפסוק, ויקחו לי תרומה, גם כלפי נדבת המשכן. שלא ינדרו תחילה ואחר כך ישלמו את נדרם. אלא יפרישו את נדבתם, יקחו אותה בידיהם למקום קיבוץ הנדבות, ורק שם, יקראו עליה שם נדבה.

וכן על זו הדרך, יבואר גם הפסוק 'כי לקח טוב נתתי לכם'. כי בשלב הראשון, אין התורה

ניתנת לאדם במתנה. רק אחרי שלוקח אותה ומתייגע בה, הרי היא נחשבת לו כמתנה. וכמו שדרשו (עבודה זרה יט.), על הפסוק (תהלים א ב) 'כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה', כי בתחילה נקראת התורה תורת ה', על שמו של הקדוש ברוך הוא. ומשיגע בה האדם, היא נקראת תורתו.

נמצאת איפה כוונת המדרש ללמדנו, כי יסוד ביאורו של הפסוק 'ויקחו לי תרומה', המלמד כי בתחילה צריכה להיות לקיחה ורק אחריה תבוא ההפרשה, מיישב גם את הפסוק 'כי לקח טוב נתתי לכם'. לומר, כי בתחילה צריך לקחת את התורה, ללמוד ולהתייגע בה. או אז, היא תינתן לו במתנה.

(זרע שמשון פרשת תרומה, מאמר ב)

~ ~ ~

ועשו ארון עצי שטים... וצפית אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו.

שלושה ארונות עשה בצלאל, שניים של זהב ואחד של עץ. ארבעה כתלים ושוליים לכל אחד, ופתוחים מלמעלה. נתן של עץ בתוך של זהב ושל זהב בתוך של עץ, וחפה שפתו העליונה בזהב. נמצא מחופה מבית ומחוץ.

(שמות כה י יא ונכט"ו)

מקשים העולם, הלא בלשון ציווי של ה', לא הוזכר אלא ארון אחד, אשר אותו יש לצפות בזהב, מבית ומחוץ. מנין למד בצלאל, לעשות שלושה ארונות נפרדים.

ויש לפרש, על פי מאמר הגמרא (יומא עב:), 'כל תלמיד חכם שאין תוכו כבדו, אינו תלמיד

הנה ישנם מקרים, שיש לו לתלמיד חכם, איזושהו הכרח להחניף אל הרשע. במצב כזה, הריהו זהב רק מבפנים. אך כלפי חוץ, אינו גראה כן. ולפעמים להיפך. כי הנה אמרו חכמים (פסחים נ:), 'לעולם יעסוק אדם בתורה במצוות, אפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה'. תלמיד חכם שכזה, לעת עתה, הריהו זהב רק כלפי חוץ. אולם שאר החכמים והצדיקים, טובים הם ונעימים במחשבותיהם בפנים ובמעשיהם בחוץ. והעץ היינו גופם, בטל ונמשך אחרי אור התורה.

ועיתים, שצריך התלמיד חכם לעשות צרכי גופו, להחזיק ולהשתמש בבחינת העץ לבדו. כמאמר הכתוב (משלי יא ז), 'גומל נפשו איש חסד'. וכן אמרו בתלמוד ירושלמי (סוף מסכת קידושין), 'חייב אדם ליתן את הדין, על מה שראו עיניו ולא אכל'.

(זרע שמשון פרשת תרומה, מאמר י)

ישמחו ליבות מבקשי ה'

בשעה טובה ומוצלחת
עקב בקשת הציבור הקדוש
העברנו את פעילות הקול הישועות'
שעל ידי מכון תולדות שמשון
להפצת תורת הורע שמשון זי"ע
למערכת המנוהלת על ידי חברת ידע פון.

**המספר החדש:
קול הישועות
(0733-454-554)**

חכם. שנאמר, מבית ומחוץ תצפנו'. לכן, אחר שראה בצלאל ברוח קדשו, איך שהארון אשר בתוכו היו גנוזים הלוחות, רומז לתלמידי חכמים שבקרבם שוכנת התורה, סבר כי אין ראוי לעשותו מעץ ולצפותו זהב.

ומדוע, כי הנה הכלל הוא, שציפוי כל כלי בטל אל הכלי, וכמו שפסק הרמב"ם (הלכות כלים פרק ד הלכה ד), לגבי דיני טומאה וטהרה. נמצא איפה, כי אם היה רק ארון אחד שהיה מצופה בזהב, היה הציפוי בטל כלפי עיקר הכלי, שהוא ארון העץ.

והוא הדין, שהיינו סבורים ללמוד מכך, כי גוף האדם שנמשל לעץ הארון, הוא הינו העיקר. ואילו ציפוי זהב היינו התורה שבקרבו, אינה אלא טפל. ולפי הסתכלות זו, היה לנו מקום לטעות ולחשוב, כי ראוי לו לתלמיד חכם, שיימשך אחר תאוות הגוף. לכן, עשה בצלאל את ציפוי הזהב בצורה של ארונות נפרדים, כדי שלא יהיה הציפוי בטל אל ארון העץ. וכדי ללמדנו, שאל לו לתלמיד חכם להימשך אחרי תאוות גופו, אלא להיות נפרד מהם.

ואף מלשון הכתוב מוכח, כי ציפוי הזהב יש לו חשיבות בפני עצמו, ואינו בטל אל הארון. כי לכאורה היה לו לפסוק לומר, וצפית אותו זהב טהור מבית ומחוץ, ודי בכך. מדוע חזר לומר שוב - תצפנו. אין זאת אלא כדי ללמדנו, שהציפוי הוא דבר בפני עצמו, יש לו שם לעצמו ואינו בטל אל ארון העץ.

עוד יש להעמיק, בטעם הדבר שהיו צריכים לשלושה ארונות נפרדים, אחד של עץ ושניים של זהב. כי התלמיד חכם, אף כי באמת צריך להיות תוכו כבדו, זהב מבפנים ומבחוץ. מכל מקום, לפעמים הריהו בבחינת זהב רק מבפנים. פעמים, שהוא כזהב רק כלפי חוץ. ופעמים, שצריך להיות בבחינת העץ לבדו.

ביום חמישי ב' אד"א יארצייט מרן הבית ישראל זי"ע

להארות משוב וכן לקבלת העלון במייל lk0772027554@gmail.com

